

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่มีต่อพหุวัฒนธรรมนิยม และพหุวัฒนธรรมศึกษารวมถึงปัญหาที่ยากลำบากเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม และศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา (15 คน) และมัธยมศึกษา (15 คน) ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมจำนวน 30 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เอกสารที่เกี่ยวข้องและตัวผู้วิจัยเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสร้างทฤษฎีจากข้อมูล และใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบ ความเหมือนและแตกต่างของข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. มุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับ การรับรู้และพื้นฐานต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสามมุมมองหลักๆ คือ 1) แบบแคบ 2) แบบกว้าง และ 3) แบบไม่แน่ใจ กล่าวคือ 1) แบบแคบซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่มองว่าพหุวัฒนธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับ วัฒนธรรมและศาสนา 2) แบบกว้างซึ่งเป็นเสียงส่วนน้อยมองว่าพหุวัฒนธรรมไม่ได้จำกัดแค่เรื่องศาสนา และวัฒนธรรม แต่ยังรวมถึงมิติต่างๆ ทางสังคมที่แตกต่างกัน 3) แบบไม่แน่ใจซึ่งเป็นส่วนน้อยมองว่า ตนเองไม่มีความแน่ใจและไม่มั่นใจว่าพหุวัฒนธรรมคืออะไร ส่วนพหุวัฒนธรรมศึกษาในมุมมองของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นคือการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ 1) ความ ต้องการของบุคคลในชุมชน 2) วิถีชีวิตและโอกาส 3) เป้าหมาย 4) กระบวนการ และ 5) บริบท
2. ปัญหาที่ยากลำบากต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม 1) การสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม 2) การเผชิญสถานการณ์ความไม่สงบ 3) การพัฒนา คุณภาพผู้เรียน 4) การสร้างความน่าเชื่อถือต่อสังคม 5) ปัญหาของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 6) การขาดการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสีย
3. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐได้แก่ 1) การสร้าง ความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา 2) การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ พื้นที่ 3) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาค ส่วน และ 5) การพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

Abstract

This qualitative case study aimed to examine 1) perspectives of public school principals in the three Southern border provinces of Thailand towards multiculturalism and multicultural education, 2) principals' dilemmas in school management based on multicultural education and 3) principals' multicultural leadership in school management. Key informants were 30 public school principals (15 from primary schools and 15 from secondary schools) in Southern border provinces including Pattani, Yala, and Narathiwat. A purposeful selection was employed to select sites and participants for the study. Research instruments were a semi-interview protocol, related documents and the researcher as a key instrument. Data were analyzed by using grounded theory techniques as well as constant comparative technique. The findings were as follows:

1. Perspectives of public school principals significantly varied based on perceptions and backgrounds. The study revealed that they had three main perspectives (narrow, broad, and unsure) on multiculturalism. Those who had narrow perspectives reflected that multiculturalism was mainly about cultural and religious issues and those who had broad perspectives thought that multiculturalism were not only cultural and religious issues but also other different social dimensions. The unsure principals reflected that they were not sure what multiculturalism was. Principals described multicultural education as educational management processes in accordance with people's needs, ways of life and opportunities, goals, and contexts of the region.

2. Principals' dilemmas towards educational management based on multicultural education in the area included 1) building correct understanding about religion and culture, 2) coping with unrest, 3) promoting learners' quality development, 4) building reliable institution for society, 5) encountering teachers and educational personnel problems, and 6) lacking stakeholders' support.

3. Despite public school principals faced with intensive dilemmas, they showed different leadership styles included 1) building an awareness and sensitivity towards multicultural education, 2) providing educational management based on contexts of the area, 3) building community relations, 4) promoting participation with related alliances, and 5) developing their professions, teachers, and educational personnel.